

17. 1996 ابن القيم الجوزية، الروح، بيروت،
18. 1417\1997 د: أكرم ضياء العمري، التربية الروحية و الاجتماعية في الإسلام،
19. 2000 د علي عبد الحليم محمود، التربية الروحية،
20. 2010\1431 عبد الرزاق بن عبد المحسن البدر، أنظر فقه الأدعية والأذكار،
21. 2000 عمر أحمد عمر، فلسفة التربية في القرآن الكريم،
22. 1415 محمد إبراهيم الحمد، الدعاء مفهومه – أحكامه – أخطاء تقع فيه،
23. 1990 محمد رشيد رضا، تفسير المنار،
24. 1986 مسلم، أخرجه مسلم في الصحيح كتاب البر والصلة والآداب،

УДК 811.531

ОБРАЗ «МАТЕРИ» В КОРЕЙСКОЙ ДИТЯЧЕЙ ЛИТЕРАТУРЕ XX СТОЛІТТЯ

THE IMAGE OF “MOTHER” IN KOREAN CHILDREN’S LITERATURE OF THE XX CENTURY

Могилко Ю.О.,

викладач кафедри корейської філології
Київського національного лінгвістичного університету

У статті на матеріалі окремих письменників корейської дитячої літератури розглянуто образ матері. Стаття присвячена вивченню образу «матері» в сучасній корейській дитячій літературі XX століття. У статті проаналізовано вірші 신현득 та 김소월. Розглянуто образ матері в різних творах корейських дитячих письменників XX століття. Зроблено авторський переклад вірша 김소월.

Ключові слова: образ, дитяча література, мати, корейська література, Кім Соволь.

В статье на материале отдельных писателей корейской детской литературы рассмотрен образ матери. В статье рассматривается образ «матери» в современной корейской детской литературе XX века. В работе проанализированы стихотворения для детей 신현득 и 김소월. В современном литературоведении существует мало эмпирических исследований, посвященных детской корейской литературе. В статье сделан авторский перевод стиха 김소월.

Ключевые слова: мать, корейская литература, детская литература, образ, Ким Соволь.

The article deals with the image of the mother in modern Korean children's literature of the XX century. The aim of this study was to investigate the image of the mother in modern Korean children's literature of the XX century. In the work were analyzed poems for children. In modern literary criticism, there are few empirical studies devoted to children's Korean literature. In this article we analyzed the poetry of the 신현득 and 김소월. This is the foundation for further research into the development of the Korean children's literature of the XX century. The article is intended for a wide range of readers and those who are interested in literature.

Key words: mother, children's literature, image, Korean literature, Kim Sowol.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження зумовлена підвищенням інтересом до проблеми дитячої літератури та відсутністю аналітичних досліджень із цієї теми. Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній уперше представлено переклади українською мовою кращих зразків корейської дитячої поезії XX століття; уперше проаналізовано класичні образи-символи (신현득/Шін Хьондик/ та 김소월/Кім Соволь/). Корейська література для дітей завжди розвивалась паралельно з дорослою, висвітлюючи подібні теми, сюжети, проблеми та ідеї.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що сьогодні дослідження корейської дитячої літе-

ратури XX століття тільки розпочато фахівцями. У статті ми розглянемо образ матері в корейській дитячій літературі XX століття.

Постановка завдання. Мета статті – дослідити та проаналізувати образ «матері» в корейській дитячій літературі XX століття.

Виклад основного матеріалу. Художній образ – комплексне вираження конкретно-чуттєвого враження про дійсність, яке виявляється у процесі творчої діяльності митця, становить собою нерозривну єдність змісту та форми, репрезентує художній світ, створений за допомогою уяви, фантазії та асоціативного мислення автора [2, с. 208].

Як явище стилю, образ поетичний присутній скрізь, де художня думка виражається за допомогою різних поетичних засобів: порівняння, метафори, епітети, метонімії, гіперболи, синекдохи. Образне відображення життя – це основна особливість мистецтва, здебільшого в художній літературі як особлива форма відображення життя, тобто пізнання життя та вплив на нього. Образом, або словесним образом, називають також всіляке вираження, яке надає мові наглядності, яскравості, конкретності [3, с. 241].

Образ матері часто зображується як самопожертва, яка має на меті народження дитини. Сім'я служить певним захисним оберегом і bastionом для кожної дитини. Світ є небезпечним місцем для вразливих дітей, у яких немає сім'ї. Наші сім'ї завжди залишаються на нашому боці до самого кінця; вони охороняють і підтримують нас. Ніщо не може бути краще за зростання всіх дітей у лоні здорової та теплої родини.

У новітній історії корейські матері були не тільки березинами рідного дому, роду, вони були надзвичайно сильними особистостями. На їхню долю випали суворі часи японської окупації, корейської війни та багатьох подальших політичних потрясінь, які відбувалися в Кореї у ХХ столітті.

Це були корейські жінки, матері, які змогли очистити країну від того сміття, що було у ній, та змогли поставити на ноги своїх дітей, незважаючи на злидні й погані часи. Корейські матері відновлювали будинки, виховували своїх дітей, хоча часто жили в бідності. Кожного разу, коли політика вступних іспитів коледжів змінювалася, створюючи хаос і плутанину в суспільстві, корейським матерям вдавалося адаптуватися до нової системи та допомогти своїм дітям успішно вступити до коледжу. Ми говоримо: «За кожною великою людиною стоїть велика жінка». У Кореї велика жінка – перш за все твоя мама, а потім, можливо, твоя дружина. Корейські мами присвячують себе виключно своїм сім'ям і дітям. Заради своїх дітей вони ладні пожертвувати своїм життям. Яскравим прикладом цього є роман *신경숙 /Шін Ђонгсук/ «엄마를 부탁해»* «Подбай про маму», де глибоко пояснюється значення «матері» в корейському суспільстві.

Так само як людські істоти є складними та сповненими протиріч, сім'ї, теж можуть бути слабкими та рясніти різними парадоксами. Часом вони навіть можуть залишити шрами й завдати болю своїм членам. Консервативна думка з приводу того, що лише сім'я з матір'ю та батьком є нормальною родиною, створює забобони щодо

сімей з одним батьком або сімей, у яких діти виховуються їхніми бабусями та дідусями. Саме тому діти, які не ростуть у традиційних сім'ях, страждають удвічі більше, перш за все, від осуду суспільства. Саме тому природним є те, що багато творів дитячої літератури в Кореї написані на тему сім'ї.

Образ матері в корейській літературі ототожнюється, перш за все, з образом людини, яка володіє терпінням, вірністю, добродіяннями та повагою до старших, так званим хьо /효/. Можна сміливо стверджувати, що добродіяння можна назвати національною особливістю корейської жінки в житті та літературі. Корейські родини роками притримувалися конфуціанських законів –세속 오계. Ці п'ять фундаментальних принципів було сформульовано на початку VII століття монахом Вонгваном (원광):

- 1) віддано служити вану (королю);
- 2) коритися батькам із відданістю та синовньою любов'ю;
- 3) довіряти друзям;
- 4) ніколи не залишати поля битви;
- 5) ніколи не вбивати несправедливо [1, с. 51].

На розвиток літературного образу матері вплинуло багато історичних подій. Мати переживає японську анексію, звільнення від неї, Корейську війну, повосенну відбудову, період економічної кризи та період становлення країни. Читаючи твори корейської літератури, ми можемо побачити, що світлий образ матері – головної ліричної героїні – тримає в серці і в пам'яті кожен кореєць усе життя, особливо якщо втрачає матір у ранньому віці. Наприклад, Кім Тонін (1900–1951) у «Навіженому художнику» намагається намалювати очі матері, сповнені любові. У романі Пак Кьонні (1926–2008) «Дочки аптекаря Кіма» матір приймає всі випробування долі й навіть помирає, рятуючи свою доньку. У літературі ХХ століття образ матері, пов'язаний із родиною, самопожертвою, можна назвати «святим».

김소월 /Кім Соволь/ – корейський письменник, народився в Кореї в 1902 році. Кім Соволь народився 6 серпня 1902 року в родині заможного селянина-землевласника на території сучасної Північної Кореї у приморському селі Намсандон (волость Кваксан, провінція Північна Пхьонан). Закінчивши школу в Намсоні, Кім Соволь у 1915 році вступає до гімназії Осан, яку закінчив у березні 1919 року. Директор та вчителі цієї гімназії були справжніми патріотами Кореї, окупованої японцями, і пропагували серед гімназистів ідеї національно-визвольної боротьби

проти японського колоніального панування. Саме через це японська окупаційна влада після жор-

стокого придушення повстання корейців навесні 1919 року закрила цю гімназію [9].

엄마야 누나야
 엄마야 누나야, 강변 살자.
 뜰에는 반짝이는 금모래 빛,
 뒷문 밖에는 갈잎의 노래,
 엄마야 누구야, 강변 살자.
 김소월

Мамо, сестро!

Мамо, сестро, давайте жити на березі річки.
 В саду блищить золоте сяйво,
 А позаду чується пісня очерету,
 Мамо, сестро, давайте жити на березі річки.

Переклад Могилко Ю.О.

Якщо жити в домі на березі річки, то є можливість насолодитися природою. Можна насолодитися звуком річки, а світло місяця розтоплює серце. Проте ця мрія ще й досі нездійсненна. Картини природи, зображені у віршах, є досить своєрідними. Світ у віршах, де зображена природа, завжди спокійний, і все в ньому завжди гармонійно.

신현득 /Шін Хьондик/ народився в Кьонсан-букдо в 1933 році. Закінчив університет в Андоні і протягом 20 років пропрацював вчителем у початковій школі. У 1959 почав працювати в газеті “조선일보”¹ /«Чосон ільбо»/. Володар багатьох нагород.

엄마라는 나무
 엄마는
 가지 많은 나무.
 오빠의 일선 고지서
 소총의 무게 절반을 오게 하여
 가지에 단다.
 오빠 대신
 무서워 주고 싶다.
 시집간 언니 집에서
 물동이 무게 절반을 오게 하여
 가지에 단다.
 그 무게는 무게대로
 바람이 된다.
 동생이 골목에서 울고 와도
 그것이 엄마에겐
 바람이 된다.
 뼈마디를 에는 설달 어느 밤
 엄마는 오빠 대신 추워 주고 싶다.
 그런 맘은 모두
 폭풍이 된다.
 엄마라는 나무
 바람 잘 날이 없다.

동시집 <참새네 말 참새네 글>(창비 펴냄)
 신현득

Цей вірш пов'язаний із корейським прислів'ям «가지 많은 나무, 바람 잘 날 없다.» [13, с. 31] – «У матері з великим виводком ніколи немає мирного дня». Мама наче дерево, у якого велика кількість гілок – немов би тисяча рук. Мати, яка з любов'ю піклується про своїх дітей, така ж свята, як бодхісатва. Мама хвилюється і за сина, що в армію пішов, хвилюється і вдень, і вночі за доньку, що вийшла заміж. Особливо мати хвилюється за сина, який пішов на фронт, і в серці матері наче буря. Піклування про дітей набагато важче за роботу на рисовому полі.

Висновки. Образ матері в Кореї є свого роду культурною іконою. Оскільки традиційно корейські матері прославлялися в корейській літературі, кіно, музиці через їхній виключно жертвний характер. Можливо, саме тому корейці емоційно прив'язані до своїх матерів, а зв'язок між матір'ю та її дітьми надзвичайно сильний у корейському суспільстві. Саме тому, мабуть, найбільша корейська купюра номіналом 50 000 вон має жіночий портрет, який, як відомо, є зображенням прекрасної матері² відомого вченого в Кореї XVI століття. Фактично більшість людей по всьому світу шанують матерів і прославляють їх за вічну любов і самопожертву. Проте для корейців слово «мама» означає набагато більше, ніж для інших. Корейці думають про свою матір як про особливу, янгольську істоту, яка, як і Матінка Природа, нескінченно виховує, обнімає та заспокоює їх, коли їм боляче, коли вони почуваються самотніми або коли вони втратили свій шлях у житті. Мати – життєво важлива сила й займає особливе місце в корейській літературі та культурі. Корейці кажуть, що доки вони пам'ятають про своїх матерів, вони будуть жити.

У Кореї образ матері подібний до образу птаха. Мати – пташка, коли виховує дітей, не їла

¹ “조선일보” /Чосон ільбо/ – найбільша газета Республіки Корея. Заснована японською колоніальною адміністрацією 5 березня 1920 р. в рамках політики «культурного управління» генерал-губернатора Сайто Макото. У 1940 р. видання газети корейською мовою було заборонено, проте після 1945 р. видання газети було відновлено, коли Корея позбавилася від японського окупаційного режиму (1910–1945 рр.).

² Шін Саїмдан – славетна жінка-художниця епохи Чосон. Народилася у 1504 р. в провінції Канвондо. Видатні митці того часу порівнювали Шін із відомим художником раннього періоду Чосон – Ан Ђоном. Вона була знавцем конфуціанських текстів, які допомогли їй розвинути свої літературні здібності. Вона однаково була талановитою як у прозі, так і в поезії. Її третій син Лі І (більш відомий під псевдонімом Юльгюк) став одним із двох найбільш відомих конфуціанських учених епохи Чосон. Старша донька Ме Чхан і четвертий син Лі У проявили себе в поезії та образотворчому мистецтві.

нічого протягом дня, вона завжди зайнята пошуком їжі для того, щоб нагодувати своїх пташенят. Як матері пташок, так і корейські матері ладні

піти на все задля своїх дітей. Тому в Кореї слово «мама» завжди викликає почуття любові, милосердя, ностальгії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Білоус П.В. Психологія літературної творчості: навч. посібник. К.: Академвидав, 2014. 216 с. (Серія «Альма-матер»).
2. Волков И.Ф. Теория литературы. М., «Просвещение», 1995. 256 с.
3. Гуляев Н.А. Теория литературы: учеб. пособие для филолог. специальностей ун-тов и пед. ин-тов. М., «Высш. Школа», 1977. 278 с.
4. Казымова Т.П.. Словарь литературоведческих терминов. М. «Просвещение», 1974. 509 с.
5. Ковальчук Ю.А. Країнознавство: Корея: навч. посібник. К: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 350 с.
6. Поспелов Г.Н. Теория литературы. М., «Высшая школа», 1978. 351 с.
7. Санович В.С., Ваксмахер М.Н. Классическая поэзия Индии, Китая, Кореи, Вьетнама, Японии. М.: «Художественная литература», 1977. 926 с.
8. Санович В.С., Чулков С.В. Классическая проза Дальнего Востока. М.: «Художественная литература», 1975. 895 с.
9. Хализев В.Е. Теория литературы. М.: «Высшая школа», 1999. 110 с.
10. Хван А.Г. Очерки истории корейского кино, 1903–1949. М.: Восточная литература, 2007. 134 с.
11. 김윤식·김현 (초판 1973-08-30, 개정판 1996-09-10). 《한국문학사》. 서울: 민음사. 240쪽.
12. 김용직 (1997년 9월 30일). 《한국현대문학의 사적 탐색》. 서울: 서울대학교출판부. 209쪽.
13. 한국어 관용어 사전, -2013, 640 쪽.

УДК 821.161.1:821.111(680).091

ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНІ МОТИВИ ТВОРЧОСТІ Ф.М. ДОСТОЄВСЬКОГО В РОМАНІ ДЖ.М. КУТСІ «ВОЛОДАР ПЕТЕРБУРГА»

THE PROBLEM-THEMATIC MOTIVES OF DOSTOYEVSKY'S WORK IN J.M. COETZEE'S NOVEL "MASTER OF PETERSBURG"

Нешута О.В.,

*аспірант кафедри германських мов і зарубіжної літератури
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*

У статті досліджуються проблемно-тематичні мотиви творчості Ф.М. Достоевського в романі Дж.М. Кутсі «Володар Петербурга». Проведено компаративний аналіз основних мотивів Дж.М. Кутсі та Ф.М. Достоевського, які часто перегукуються між собою. Здійснено спробу з'ясувати значення використаних авторами мотивів. Проведено паралелі між головним героєм роману Дж.М. Кутсі та героями романів Ф.М. Достоевського в рамках дослідження обраного мотиву.

Ключові слова: мотив, Ф.М. Достоевський, двійництво, роман, компаративний аналіз.

В статье исследуются проблемно-тематические мотивы творчества Ф.М. Достоевского в романе Дж.М. Кутси «Властелин Петербурга». Проводится компаративный анализ основных мотивов Дж.М. Кутси и Ф.М. Достоевского, которые часто перекликаются между собой. Предпринята попытка выяснить значение использованных авторами мотивов. Проведены параллели между главным героем романа Дж.М. Кутси и героями романов Ф.М. Достоевского в рамках исследования избранного мотива.

Ключевые слова: мотив, Ф.М. Достоевский, двойственность, роман, компаративный анализ.

The article deals with the problematic and thematic motives of F.M. Dostoevsky in J.M. Coetzee's novel "Master of Petersburg". A comparative analysis of J.M. Coetzee's and F.M. Dostoevsky's main motives, which often overlap, is carried out. An attempt was made to find out the values of motives used by both authors. The parallels between the protagonist of the novel "Master of Petersburg" and the characters of F.M. Dostoevsky's novels are cited in the study of the chosen motive.

Key words: F.M. Dostoevsky, motive, dualism, novel, comparative analysis.